

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0656

<http://hdl.handle.net/2333.1/w6m9060n>

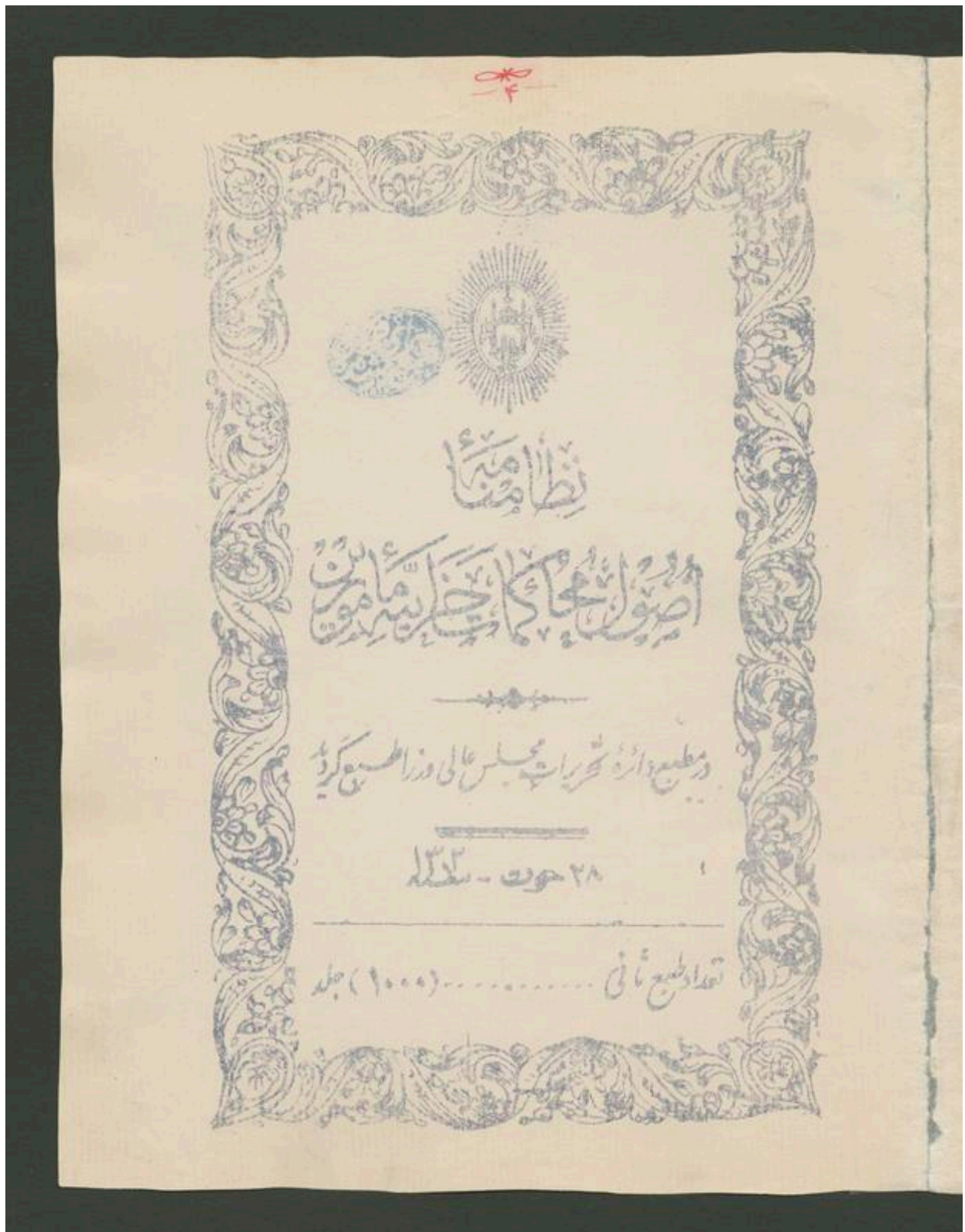

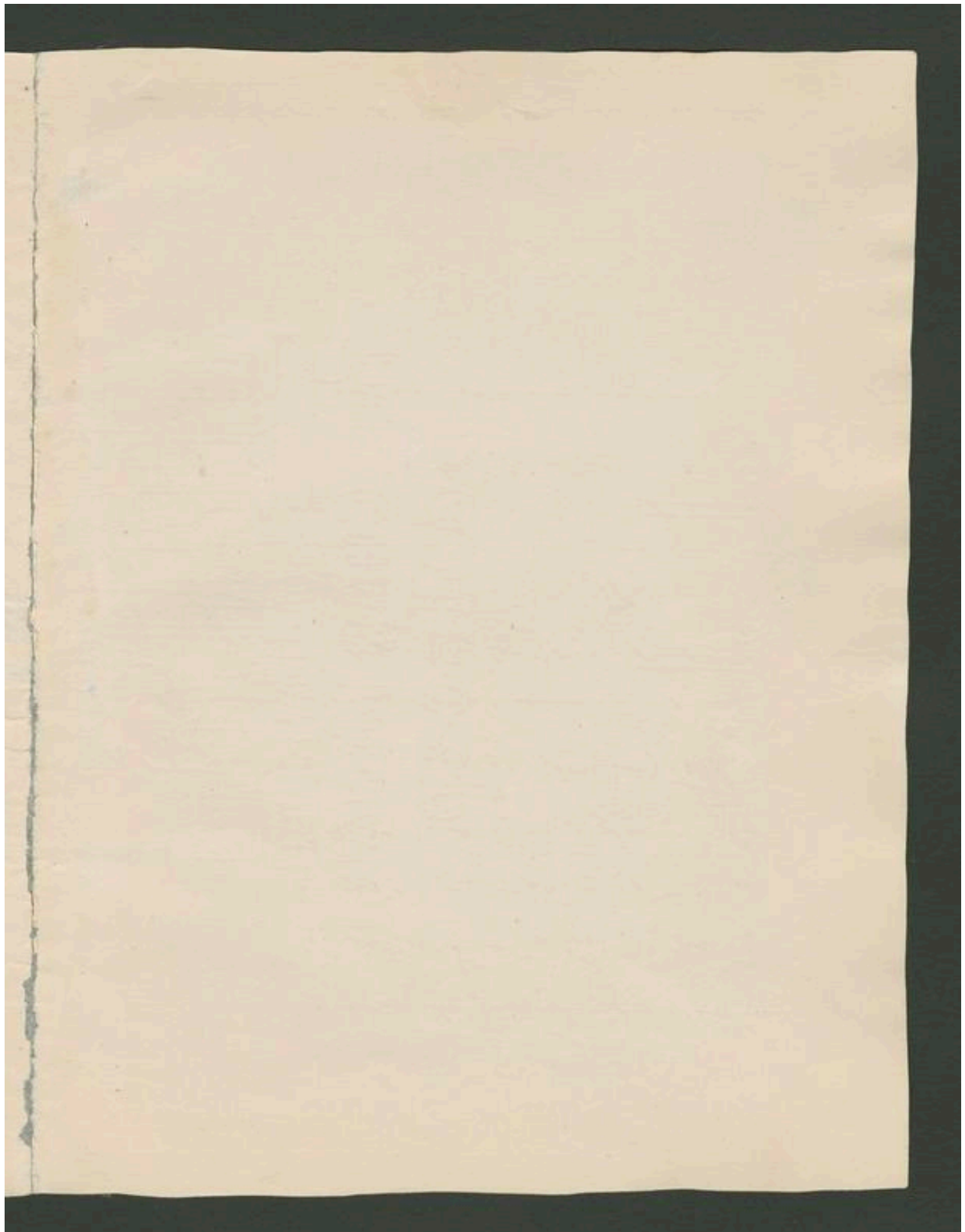
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

ہوا حکیم بخشیر

نظام مکتبہ

اصول و احکامات نظام مکتبہ

قائد

- (۱) — مامورینکے متعلق بوظیفہ خود مرتکب جرمے گرد و قرار
مادہ (۱۶۵) تشکیلات اساسی تحقیقات ابتدائہ
در بارہ او اجرا یافتہ در مرکز وزارت و مدیریت مستقلہ
اور اق تحقیقیہ اور ابا مامور مجرم بحکمہ ابتدائی مامورین
در ولایات بمجاس مشورہ تقدیم میگردد، در محاکم کیوں
و مجاس مشورہ محاکمہ مامور تفصیلات ذیل اجرا میشود۔
(۲) — بجز و اتہام مامورینکے براہ راست ذمہ شان از تہمت مجرم

مذکور معلوم و یا از روی سوانح عمرشان به حسن سلوک
و صلاح مشهور و معروف باشند تحت توقیف آورده میشوند.

(۳) — درباره اشخاص مستور الحال در اثبات تحقیقات اگر شخص
عادل و یاد و نفر مستور الحال اخبار و اظهارات تمام مظنون را
کرده باشند و یا از روی دلائل و قرائن صحیح علم و طبعاً
بآنها مذکور حاصل شده باشد در قسم پنجم و جنایت مظنون
بزیر توقیف آورده میشود.

(۴) — پس از تحقیقات حالات شخصیۀ مظنون و اجراءات لازم
تحقیقات براساس اثبات جنم و جنایت مظنون برها
در صورت اجراءات مظنون از توقیف رها میشود.

(۵) — تحقیقاتیکه درباره مظنون از طرف دائرۀ متعلقۀ او اجرا
گردیده باشد اگر تحقیقات مذکور را مطابق اصول
و قواعد تحقیقیه و امارات و قرائن قاطعه که در علم محاکم
ظن غالب و یقین حاصل میکند ملاحظه نمایند مطابق قاعده (۱۴)
درباره مظنون تعیین جزا کرده میتوانند، اگر تحقیقات مذکور
ناقص و مبینند، و یا تحقیقات ابتدائیۀ دوائر متعلقه
نامور، با تحقیقات صحیحۀ محکمۀ تصادم کند، تحقیقات

اصول و احکام

مصدق محکمه اعتبار دارد، مجالس مشاوره و یا محاکم
ثلاثه شوراس دولت مطابق و طائف خودشان
تحقیقات مذکور را تا درجه اتمام رسانیده دلائل و قرائن
جرم را ظاهر میکنند.

(۶) — محاکم ثلاثه مأمورین یا مجالس مشاوره مطابق اوراق تحقیقه
برای محاکمه مذکور، یکروز مشخص کرده مأمور مظنون را
و اگر مدعی داشته باشد نیز مدعی را یا وکیل همان دایره
طلب میکنند.

(۷) — مأمور مظنون مدعی شخصی مظنون و یا وکیل همان دایره برای
حاضر شدن در یوم محاکمه مجبور و مکلف هستند.

(۸) — اداره و انضباط و اخلیه محاکمه رئیس محاکمه تعلق دارد اگر اعضا
محکمه در اثنا محاکمه چیزی لازم بدانند بذریعہ رئیس
محکمه و یا بعد از گرفتن اجازت آن از خود مظنون مدعی
پرسیده میتوانند.

(۹) — در مجالس مشاوره یا محاکم ثلاثه مأمورین رئیس محکمه مطابق
اوراق موجوده، اولاً از مدعی و یا وکیل دایره، و ثانی
از مأمور مظنون اسم و ولد و شهرت و محل اقامت شان را

تحقیق مینماید و کاتب محکمه مطابقت جوابها را مدعی و یا
وکیل مأمور مننون را از روی اوراق موجوده شیفاً
تصدیق میکند، و اگر یک مخالفت دیده شود از طرف کاتب
برای رئیس گفته میشود.

(۱۰) — بعد از تحقیق شخصیت بنا بر امر رئیس کاتب، اوراق
موجوده را بترتیب ذیل علناً مینخواند، یعنی اولاً عرض مدعی
و یا بیانات وکیل همان دایره را و ثانیاً اوراق تحقیقه که از
دایره متعلقه مأمور مننون تنظیم یافته است.

(۱۱) — پس از قراءت اوراق مذکور رئیس محکمه بدفعه اول مدعی
و یا وکیل همان دایره را اجازت کلام میدهد مدعی و یا
وکیل همان دایره مطابق عرض شان دعوی خود را توضیح
میکنند، رئیس محکمه اگر افاده و بیان مدعی و یا وکیل را
واضح بینند از نزد وی ایضاحات لازمہ میگیرد.

(۱۲) — بعد از توضیح و صحت دعوی رئیس محکمه بیانات مدعی را
و یا وکیل همان دایره را خلاصه کرده از مننون علیه استجواب
مینماید.

(۱۳) — مننون علیه سوالات رئیس محکمه را بجواب دادن مجبور است

- اگر مظنون علیه جواب نگوید منکر شمرده میشود و اگر از خارج
سوال چیز بگوید رئیس محکم او را منع مینماید و بدائرة محکم
سوالات خود ارجاع میدهد و اگر مدعی و یا مدعی علیه بنا بر
عذر معقول مهلت بخواهند باز دازه کار مهلت داده میشود .
- (۱۴) : — رئیس محکم نظریه مدعی و بیانات مأمور مظنون هر قدر که
لازم می بیند توبت کلام داده و از ایشان هر چیزی که
مطابق تحقیقات لازم دیده باشد پرسیده میتواند .
- (۱۵) : — در صورت انکار در هر موضعی که شاید لازم باشد رئیس
محکم از مدعی علیه طلب شهود مذکور را و یا سند اثبات
کرده استماع و ملاحظه میکند .
- (۱۶) : — تعیین شهود یا از طرف مدعی گفته میشود و یا از روی
اوراق تحقیقاتی که درباره مظنون اجرا کرده شده است
معلوم میشود .
- (۱۷) : — شاهدان بحضور مدعی و مدعی علیه بمحکم علیه علیه استماع
کرده میشود و قبل از استماع شهود رئیس محکم اسم و شهرت
و ولد و ساکن شهود را مطابق اوراق تحقیقیه و موافق
تصريحات مدعی استفسار میدارد .

(۱۸) — بعد از ختام شهادت شهود، از طرف رئیس
برای مظلون گفته می شود، که اگر اعتراض
در شاهی شاید و یا شخص شاید داشته
باشد بیانات بدید.

(۱۹) — اگر بیانات او معقول بود مقبول و الا مسترد میگردد.

(۲۰) — بعد از صورت اثبات قبل از صدور حکم اگر
مظنه دسیسه یعنی گمان فریب و تزویر نزد رئیس
محکمه متیقن شود رئیس محکمه تحقیقات کرده است و
بهمچنین تعدیل شهود و علنا از طرف
رئیس محکمه اجرا میشود.

(۲۱) — شهادتیکه در حضور محکمه ادا کرده می شود
از طرف کاتب محکمه عینا ضبط و ثبت گردید
در ذیل آن شایدها ان امضا
میکنند.

(۲۲) — اگر شخص از روی قرائن و امارات معقول
اثبات دعوی خواش را نتوانست
همچو دعوی از طرف محاکمه ما مورین سموع

نمیشود .

(۲۳) : — برابر اثبات جرم مظنون و یا برابر اثبات اعتراض
مأمورند که رئیس محکمه مطابق آراء اعضاء محکمه
هر چیزیکه لازم و ضروری بیند از دفاتر و دوائر رسمیه
رسمآ پرسیده میتواند .

(۲۴) : — در مانیکه بحضور محکمه مطابق تفصیلات فوق دعوی مذکور
بدوجه کفایت تحقیق کرده باشند یا از شهادت
شاهد و شهادت خط و خاتم و یا قرائن قاطعه و امارات
و دلائل سائر که در علم محاکم ملین غالب یقین حاصل میکند
و یا اوراق تحقیقیه موجوده و یا دلائل و امارات بصریه
موصوفه اسباب حکم بوجود آمده و دیگر هیچ چیز
برای تحقیق نمانده باشد، رئیس محکمه ختام محاکمه این
دعوی را بطرفین میفهماند .

(۲۵) : — بعد از اختتام محاکمه رئیس اعضاء محکمه مذاکره کیفیت
آغاز میکنند رئیس محکمه دعوی واقع را و افادات
و اعتراضات مظنون را یاد دهنده کار نموده و اسباب حکم
مطابق ماده فوق که بوجود آمده است واضح میکنند

اصول محاکمه

و بهینطور باین اعضا رئیس محکمه مذاکره کیفیت کرد
می شود .

(۲۶) — رئیس علی الترتیب آراء اعضا محکمه را از رده
شان میبرد هر اعضا مطابق جریان محاکمه رأی خود را
بیان میدارد و بعد ازین رئیس نیز رأی خود را مشخص
کرده قرار داد محاکمه را تعیین مینماید .

(۲۷) — مطابق قرار داد محاکمه اگر مأمور منقون تحت تعهد آورده
شده باشد باز از طرف رئیس اعضا محکمه را
تعیین مجازات مأمور مذکور مذاکره گردیده و مطابق
نتیجه مذاکرات و مطابق مواد نظامنامه جزایه مجازات
مأمور مذکور مشخص تعیین میشود .

(۲۸) — مأمور فیکه از روی یک جرم تحت محاکمه گرفته شود
مطابق ختسیار تیکه در اساس وقوع جرم در
نظامنامه نشان داده شده است بازخواست
کرده میشود اگر از روی یک جرم فیکه قبل از نشر
نظامات موجوده تحت محاکمه آمده باشند در صورت
اختیار است سابقه شان بنظر وقت گرفته و اتهامات

مطابق اختیارات مذکوره تعیین گردد میشود .

(۲۹) — حقوق شخصی که در ضمن دعاوی مرجوعه این محاکم واقع میشود بحاکم موصوف فیصله گردیده دوباره بحاکم عینه مراجعت کرده نمیتواند .

(۳۰) — نتیجه مذاکره یعنی حکم واقع بحواله دلیل مواد قانونی که باین حکم تعلق دارد بطور خلاصه حتی الامکان بیک کتابچه براساس ثبت قرارداد محکمه شخص شده باشد ثبت میشود .

(۳۱) : — در اشخاص محاکمه از طرف کاتب محکمه ضبط دعوی صورت گیرد
صورت حال دعوی نوشته میشود، این ورق ضبط دعوی در اوراق مطبوعه و یا بیک کتاب مخصوص ثبت میشود ضبط دعوی اسم رئیس و اعضا محکمه و اسمی مدعی و مدعا علیه، و اگر از یکطرف شاهد اقامه کرده باشد اسمی شاهدان و خلاصه اوراق و سند تکیه از طرفین براساس اثبات نمودن دعوی داده شده است
محتوی میباشد همچنین درین ورق ضبط دعوی اقادات مدعی و مطمون علیه و مقررات تکیه از طرف محکمه قرار داده میشود

(ملاحظات)

نیز درج و قید میا شد این ورقه ضبط دعوی بحضور
 رئیس و اعضاء محکمه خوانده و بعد از مطابقت آن
 بجرایان محاکمه دیده از طرف رئیس اعضاء محکمه دستخط گردید
 اگر محاکمه بیک مجلس ختام نرسیده باشد محاکمات
 متعاقبه نیز بطور مسلسل درین ورقه ضبط و قید گردید
 بطور فوق الذکر دستخط میشود ورقه ضبط دعوی بر
 تنظیم فیصله خط محکمه استاد گرفته میشود .
 (۳۲) : — فیصله خط مطابق مندرجات ضبط نامه بوجه ذیل
 تنظیم می باید :-
 الف - اسم و نسب مدعی مدعا علیه و شهود .
 ب - خلاصه جریان محاکمه .
 ج - اثبات حکم و دلایل .
 د - صورت فیصله .
 ه - احکام نظامیه که بر این فیصله محکمه اساس
 گرفته شده باشد .
 و - تاریخ فیصله و تاریخ تنظیم فیصله .
 (۳۳) : — فیصله خط محکمه از طرف کاتب محکمه تحریر و بحضور رئیس

واعضا محکمه قرائت گردیده در زمانیکه مطابق
فیصله خط به ضبط نامه دعوی یعنی صورت حال مطابق
دیده شد پاک نویس کرده بکتاب مخصوص ثبت
و در ذیل آن فیصله خط از طرف هیئت محکمه مذکور مهر
و تخط گردیده فیصله خط بحکوم علیه و مدعی داده از آنها
رسید گرفته میشود و همچنین مطابق فیصله خط مذکور
برای دایره متعلقه همان امور محکوم علیه ارسال میگردد.
ادخال این نظم نامه را در نظامات دولت و اجرا

احکام مودش را امر و اراده نمایم.

تحریر ۲۰ حوت ۱۳۰۲

